

รายงานผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต และมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต องค์การบริหารส่วนตำบลมะขามล้ม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่ บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมา ใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณี ที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็ จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีกรนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการ ป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการ ป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของ การควบคุมภายในองค์กร ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออก ประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุม ภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริงและนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

๓. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุมกำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

๔. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลมะขามล้ม จะแบ่งความเสี่ยงออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘)

๕.๒ ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

๕.๓ ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

๕.๔ ความเสี่ยงด้านการบริหารงานบุคคล

๕.เกณฑ์การประเมินความเสี่ยง

การวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิด

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด
๕	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูงมาก
๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูง
๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อยมาก
๑	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น

การวิเคราะห์ผลกระทบ

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด
๕	เกิดความเสียหายต่อหน่วยรัฐเจ้าหน้าที่ถูกลงโทษชี้มูลความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม
๔	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมูลค่าอย่างต่อเนือง
๓	หน่วยตรวจสอบภายใน หรือหน่วยตรวจสอบภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
๒	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	แทบจะไม่มี

๖.การให้คะแนนความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง					
โอกาส	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

๗. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะขามล้ม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ลำดับ	ขั้นตอนการทำงาน	ประเด็นความเสี่ยง ที่อาจเกิดขึ้น	การประเมินความเสี่ยงการทุจริต				การบริหารจัดการความเสี่ยงทุจริต		
			โอกาส	ผลกระทบ	คะแนน ความ เสี่ยง	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการบริหารจัดการความ เสี่ยงทุจริต	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา ดำเนินการ
๑	<p>ด้านการอนุมัติ อนุญาต</p> <p>การขออนุญาต ก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคารหรือ ถอนอาคาร</p>	<p>๑.อาจมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับ กระบวนการเรียกรับ หรือได้รับสิน บน สิ้นน้ำใจ ของขวัญ หรือ ผลประโยชน์ จากผู้ขออนุญาต เพื่อ อำนวยความสะดวก</p>	๓	๕	๑๕	สูงมาก	<p>๑.การกำหนดนโยบาย No Gift Policy โดยเป็นการเป็นการสร้างจิตสำนึกให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่งดรับและให้ของขวัญ</p> <p>๒.จัดทำมาตรการ และเผยแพร่เกี่ยวกับประมวลจริยธรรม</p> <p>๓.มาตรการจัดทำข้อตกลงการปฏิบัติราชการตามหลักธรรมาภิบาล</p>	กองช่าง	ต.ค. พ.ศ. ๒๕๖๖ - ก.ย. พ.ศ. ๒๕๖๗

ลำดับ	ขั้นตอนการทำงาน	ประเด็นความเสี่ยง ที่อาจเกิดขึ้น	การประเมินความเสี่ยงการทุจริต				การบริหารจัดการความเสี่ยงทุจริต		
			โอกาส	ผลกระทบ	คะแนน ความ เสี่ยง	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการบริหารจัดการความ เสี่ยงทุจริต	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา ดำเนินการ
๒	<p>ด้านการใช้อำนาจ ตามกฎหมาย/การ ให้บริการตามภารกิจ</p> <p>การจัดเก็บภาษีที่ดิน และสิ่งปลูกสร้าง การ เก็บภาษีป้าย</p>	<p>๑.อาจมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับ กระบวนการเรียกรับ หรือได้รับสัน บน สิ้นน้ำใจ ของขวัญ หรือ ผลประโยชน์ จากผู้เสียภาษี เพื่อ ประโยชน์ ในการเสียภาษีที่ลดลง</p>	๓	๕	๑๕	สูงมาก	<p>๑.การกำหนดนโยบาย No Gift Policy โดยเป็นการเป็นการสร้าง จิตสำนึกให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ด รับและให้ของขวัญ</p> <p>๒.จัดทำมาตรการ และเผยแพร่ เกี่ยวกับประมวลจริยธรรม</p> <p>๓. การควบคุมและสอบทานจาก ผู้บังคับบัญชา</p> <p>๔.มาตรการจัดทำข้อตกลงการ ปฏิบัติราชการตามหลักธรรมาภิบาล</p>	กองคลัง	ต.ค. พ.ศ. ๒๕๖๖ - ก.ย. พ.ศ. ๒๕๖๗

ลำดับ	ขั้นตอนการทำงาน	ประเด็นความเสี่ยง ที่อาจเกิดขึ้น	การประเมินความเสี่ยงการทุจริต				การบริหารจัดการความเสี่ยงทุจริต		
			โอกาส	ผลกระทบ	คะแนน ความ เสี่ยง	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการบริหารจัดการความ เสี่ยงทุจริต	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา ดำเนินการ
๓	ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง จัดจัดซื้อจัดจ้างและ บริหารพัสดุ	<p>๑. อาจมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับ กระบวนการเรียกรับ หรือได้รับสิน บน สนิทน้ำใจ ของขวัญ หรือ ผลประโยชน์ จากผู้ขายหรือผู้ รับจ้าง เพื่อเอื้อประโยชน์ ให้แก่ ผู้ขาย หรือผู้รับจ้าง</p> <p>๒. อาจมีเจ้าหน้าที่ประกอบธุรกิจ เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานที่ตนเอง สังกัด</p>	๓	๕	๑๕	สูงมาก	<p>๑. การกำหนดนโยบาย No Gift Policy โดยเป็นการเป็นการสร้าง จิตสำนึกให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ด รับและให้ของขวัญ</p> <p>๒. ประกาศมาตรการเปิดเผยข้อมูล สาธารณะขององค์การบริหารส่วน ตำบลมะขามล้ม</p> <p>๓. มาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับ ซ้อน ขององค์การบริหารส่วนตำบล มะขามล้ม</p>	กองคลัง	ต.ค. พ.ศ. ๒๕๖๖ - ก.ย. พ.ศ. ๒๕๖๗

ลำดับ	ขั้นตอนการทำงาน	ประเด็นความเสี่ยง ที่อาจเกิดขึ้น	การประเมินความเสี่ยงการทุจริต				การบริหารจัดการความเสี่ยงทุจริต		
			โอกาส	ผลกระทบ	คะแนน ความ เสี่ยง	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการบริหารจัดการความ เสี่ยงทุจริต	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา ดำเนินการ
๔	ด้านการบริหารงาน บุคคล ๑. การประเมินผลการ ปฏิบัติงาน ๒. การต่อสัญญาจ้าง	๑. ผู้รับการประเมินอาจมีการเสนอ สินบน สินน้ำใจ ของขวัญ หรือ ผลประโยชน์ เพื่อเอื้อประโยชน์ ใน การประเมิน ๒. อาจมีการเรียกรับสินบน สินน้ำใจ ของขวัญ หรือ ผลประโยชน์ เพื่อแลกกับการต่อ สัญญาจ้าง	๑	๕	๕	สูง	๑. มาตรการจัดทำข้อตกลงการ ปฏิบัติราชการตามหลักธรรมาภิบาล ๒. การกำหนดนโยบาย No Gift Policy โดยเป็นการเป็นการสร้าง จิตสำนึกให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ด รับและให้ของขวัญ	สำนักปลัด	ต.ค. พ.ศ. ๒๕๖๖ - ก.ย. พ.ศ. ๒๕๖๗

ผู้ประเมิน

(นายดุสิต ท่วมจันทร์)

นักวิชาการตรวจสอบภายใน

๒ ต.ค. 2566